

Grzech i łaska - grzech pierworodny, grzechy ciężkie i lekkie, sumienie – spowiedź

Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego

391. Czego wymaga od nas przyjęcie miłosierdzia Bożego?

Przyjęcie miłosierdzia Bożego wymaga, abyśmy uznali nasze winy, żałując za nasze grzechy. Sam Bóg przez swoje Słowo i przez swojego Ducha odśłania nasze grzechy, obdarowuje nas prawdą sumienia i nadzieją przebaczenia.

392. Co to jest grzech?

Grzech jest to „słowo, czyn lub pragnienie przeciw prawu wiecznemu” (św. Augustyn). Jest obrazą Boga, przeciwstawia się miłości Boga do nas. Rani on naturę człowieka i godzi w ludzką solidarność. Chrystus w swojej Męce odśłania w całej pełni gwałtowność i różnorodność grzechu, i pokonuje go swoim miłosierdziem.

393. Czy istnieje zróżnicowanie grzechów i z czego ono wynika?

Grzechy są różnorodne. Można je rozróżniać w zależności od ich przedmiotu, w zależności od cnót i w zależności od przykazań, którym się przeciwstawiają. Mogą dotyczyć bezpośrednio Boga, bliźniego czy siebie samego. Można je ponadto podzielić na grzechy duchowe i cielesne lub grzechy popełnione myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem.

394. Jak należy rozróżniać grzechy według ich ciężkości?

Istotne jest rozróżnienie między grzechem śmiertelnym a grzechem powszednim.

395. Kiedy popełnia się grzech śmiertelny?

Grzech śmiertelny jest ten, który jednocześnie dotyczy materii poważnej i został popełniony z pełną świadomością i całkowitą zgodą. Taki grzech pociąga za sobą utratę miłości i pozbawienie łaski uświęcającej, powoduje wieczną śmierć w piekle, jeśli za niego nie żałujemy. W sposób zwyczajny zostaje nam odpuszczony przez sakramenty chrztu, pokuty i pojednania.

396. Kiedy popełnia się grzech powszedni?

Grzech powszedni, który istotnie różni się od grzechu śmiertelnego, jest popełniany wtedy, gdy dotyczy materii lekkiej lub dotyczy materii ciężkiej, lecz bez pełnego poznania albo całkowitej zgody. Taki grzech nie zrywa naszego przymierza z Bogiem, ale osłabia miłość; wyraża nieuporządkowane przywiązanie do dóbr stworzonych; utrudnia postęp duszy w zdobywaniu cnót i w praktykowaniu dobra moralnego; zasługuje na kary doczesne.

397. Jak mnoży się w nas grzech?

Grzech powoduje skłonność do grzechu; rodzi wadę wskutek powtarzania tych samych grzechów.

398. Co to są wady?

Wady, które są przeciwieństwem cnót, są złymi skłonnościami, które zaciemniają sumienie i nakłaniają do zła. Wady można zgrupować wokół siedmiu grzechów, nazywanymi głównymi. Są nimi: pycha, chciwość, zazdrość, gniew, nieczystość, łakomstwo, lenistwo lub znużenie duchowe.

399. Czy ponosimy odpowiedzialność za grzechy popełnione przez innych?

Grzech jest czynem osobistym; co więcej, ponosimy odpowiedzialność za grzechy popełniane przez innych, gdy w nich współdziałamy.

422. Co to jest usprawiedliwienie?

Usprawiedliwienie jest najdoskonalszym dziełem Bożej miłości. Jest konsekwencją darmowej inicjatywy miłosierdzia Boga, który gładzi nasze grzechy i sprawia, że stajemy się sprawiedliwi i święci w całym naszym jestestwie. Dokonuje się to przez łaskę Ducha Świętego, którą wysłużył nam Chrystus przez swoją Mękę, a której udziela w sakramencie chrztu. Usprawiedliwienie zapoczątkowuje wolną odpowiedź człowieka, to jest wiarę w Chrystusa i współpracę z łaską Ducha Świętego.

423. Czym jest łaska, która usprawiedliwia?

Łaska jest darmowym darem Boga, który uzdalnia nas do uczestniczenia w Jego życiu trynitarnym i do działania ze względu na Niego. Nazywa się łaską habitualną, uświęcającą lub przeobstwiającą, ponieważ nas uświęca i przeobstwia. Jest nadprzyrodzoną, ponieważ zależy całkowicie od darmowej inicjatywy Boga i przerasta możliwości rozumu i siły woli ludzkiej. Wymyka się naszemu doświadczeniu.

424. Jakie są inne rodzaje łaski?

Oprócz łaski habitualnej mamy: łaski aktualne (dary okolicznościowe); łaski sakramentalne (dary właściwe różnym sakramentom); łaski specjalne lub charyzmaty (mające na celu dobro wspólne Kościoła), wśród których należy wyróżnić łaski stanu, które towarzyszą wykonywaniu posług w Kościele i odpowiedzialnych zadań życia chrześcijańskiego.

425. Jaki jest stosunek łaski do wolności człowieka?

Łaska wyprzedza, przygotowuje i pobudza wolną odpowiedź człowieka. Odpowiada na głębokie aspiracje wolności ludzkiej, zaprasza ją do współpracy i ją udoskonala.

Grzech i łaska - grzech pierworodny, grzechy ciężkie i lekkie, sumienie – spowiedź

Fragment Ewangelii i jej komentarz

Ew. wg. Św. Jana 8, 1-11

1 Jezus natomiast udał się na Górę Oliwną, 2 ale o brzasku zjawił się znów w świątyni. Cały lud schodził się do Niego, a On usiadłszy nauczał ich. 3 Wówczas uczeni w Piśmie i faryzeusze przyprowadzili do Niego kobietę którą pochwycono na cudzołóstwie, a postawiwszy ją pośrodku, powiedzieli do Niego: 4 «Nauczycielu, tę kobietę dopiero pochwycono na cudzołóstwie. 5 W Prawie Mojżesz nakazał nam takie kamienować. A Ty co mówisz?» 6 Mówili to wystawiając Go na próbę, aby mieli o co Go oskarżyć. Lecz Jezus nachyliwszy się pisał palcem po ziemi. 7 A kiedy w dalszym ciągu Go pytali, podniósł się i rzekł do nich: «Kto z was jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci na nią kamień». 8 I powtórnie nachyliwszy się pisał na ziemi. 9 Kiedy to usłyszeli, wszyscy jeden po drugim zaczęli odchodzić, poczynając od starszych, aż do ostatnich. Pozostał tylko Jezus i kobieta, stojąca na środku. 10 Wówczas Jezus podniósłszy się rzekł do niej: «Kobieto, gdzie oni są? Nikt cię nie potępił?» 11 A ona odrzekła: «Nikt, Panie!» Rzekł do niej Jezus: «I Ja ciebie nie potępiam. - Idź, a od tej chwili już nie grzesz!».

Pytania i kwestie do poruszenia:

1. Zatwardziałość wewnętrzna przeszkadza w pełnej odpowiedzi na miłość Boga. Osoba, której brakuje szczerości, bardzo łatwo ocenia innych i wytyka im wady, a także często doprowadza do kolejnych upadków samej siebie, jak również innych.
2. Grzech jest czynem osobistym i dotyczy osoby popełniającej ten grzech. Zatem grzech danej osoby nie może być kwestią debaty publicznej, nikt nie powinien wytykać palcami grzechów innym ludziom, bo nie zna przyczyn działania danego człowieka.

Pięć warunków dobrej Spowiedzi Świętej:

1. Rachunek sumienia
2. Żal za grzechy
3. Mocne postanowienie poprawy
4. Szczera spowiedź
5. Zadość uczynienie Panu Bogu i Bliźniemu.